

НАЦИОНАЛЬНАЯ БИБЛИОТЕКА
РЕСПУБЛИКИ ИНГУШЕТИЯ

Хамхой Бекмарзий Дауд

БЕРАШЦА ДА СА ДОГ

**НАЦИОНАЛЬНАЯ БИБЛИОТЕКА
РЕСПУБЛИКИ ИНГУШЕТИЯ**

Хамхой Бекмарзий Дауд

БЕРАШЦА ДА СА ДОГ

Стихаш

СТ. ОРДЖОНИКИДЗЕВСКАЯ
2011

ББК – 84 (2 Рос=Инг) 6-5
X – 18

Хамхоев, Д. Б.– Берашча да са дог: Стихаш.– ст.
Орджоникидзевская: НБРИ, 2011.- 52 с. («Библиотека поэзии».
Вып.35).– 500 экз.
Хамхоев, Д.Б. Сердце мое с детьми. – Инг.

БИОГРАФИ

Хамхой Бекмарзий Дауд
ваъв 1950 шера 1-ча сентябре,
Казахски ССР Кустанайски областа
Федоровски района Каркопа яхача
юрта.

1957 шера деша вахав
1аьлий-юрта, цигачара дийша
ваьлча цо йистейоаккх Экаж-
кьонгий юртаря юкьера школа.

Арме вода 1970 шера, декхар кхоачашдеш хул
Германски Демократически республике. Болх баьб
«Советски арми» яхача газете внештатни корреспондент
волаш.

Армера цлавенав 1972 шера. Цул тлехьагла
къахьегаш хьавоагла тайп-тайпарча глешлон
организацешка. Хланз вахаш а къахьегаш а 1аьлий-юрта ва.

Стихаш язъе воалавеннав деша ваглаш, уж
кепайийтгай «Сердало» газета тла, «Литературни
Глалглайче» яхача журнала тла.

Худара кад

Б1аргабейча
Худара кад,
Ахъми вода
Ч1оаг1а г1ад,

Сихлу шийна
Моттиг лаца,
Оал цо, ва со
Ч1оаг1а меца.

Сов г1адвахе
Б1аргаш къаг,
Хъабебол цо
Боккха 1аг.

Кхоачабелча
Худара кад,
Виза вац аьле,
Нанега кад.

Бераша оал цох
Йоккха кит.
Юзаш йоаца
Меца кит.

Цхъаккха х1аман
Вац согата,
Моттиг хуле,
Ший гиг хъаха.

Болх бе, деша
Вац из т1ера,
Оал цо, дешар
Сенна деза.

Вай дай баъхаб
Дийша боацаш,
В1алла х1аман,
Согата боацаш.

Нагахъ деша
Безам беце,
Вай коакарта,
Болх ба шортта,

Кечле, Ахъми,
Цел бе болла,
Оасар дергда
Хаъсий беша.
Цига болх ба
Вайна бе.

Ай, ва нани,
Х1анз фу ях 1а,
Мукъа вий со
Балха ва.

Деша ваха
Ма везий са,
Йиш яц сога
Т1ехъа виса.

Ший кинишкаш
Хъагулдаъ,

Вахар Ахъми
Сухул баъ.

Нане аьлар,
1а во деше,
Воалларгва хьо
Соца беша.

Болх ца бича
Хилац худар,
Худар шиша,
Хулаш дац.

Фаьлга турпалаш

Хьаьрбаьнна ара
Шийла мух хьекхар,
З1амигача тха ц1аг1а
Пишк йоагар й1айха.

Бусйоагарг д1аейча
Баьде хулар ц1аг1а,
Пена т1а халхар деш,
1индарг1аш хулар.

Хотта санна
1аьржа бийса,
Яй хьаоттар,
Хьаьша мо.

Нанна гонахьа
1о а хайше,
Фаьлгаш дувца
Тхона, аьле,

Дехар дора
Хъесталуш.

Фяьлга турпалаш
Хулар майра,
Бакъдар бахъан
Латаш, тохаш,
Харцо эшош,
Бувлаш котт.

Хъаста керте
Улла сармак,
Бий д1абоаккхар,
Техе тур.

Цхъа б1арг бола
Г1арбаш дувра,
Цох ца кхераш,
Вахе кач.

Дошо хулар
Хи чура чкъаьра,
Саго санна
Къамаьл деш.

Пилла хулар
Халхадувлаш,
Фата етташ
Хулар ча.

Къеча сагага
Маьре йодар
Из паччахъа
Хоза йо1.

Со цец ваъле
Ваг1аш хулар,
Духъал ухап
Фаългий турпалаш.

Цкъаза тхъайсе
Со д1аводар,
Фаълг юкъе а
Кхачалехъа.
Бусйоагарг д1асейча
Баъде хулар ц1аг1а,
Пена т1а халхар деш
1индарг1аш хулар.

Берашца да са дог

Бераш ара
Ловзаш да,
Аре кхайкаеш,
Са дог царца
Ловзаш да
Царна юкъе даънна.

Ше к1аъд делча
Из 1одуж,
Сийнача баъ т1а даъле,
Из берашца
Халха доалл
Кога бухъара даъле.

1ам чу доал из
Царца лувча
Цицкхаш д1а – хъа деттап,
Куллах ловза

Из д1а отг
Г1адж бе елла йоаккха.

Дадий дода
Сомий беша,
Мерза боалаш баа,
Сох д1акъаьста
Царца да
Къадала ца тугаш.
Массе а хана
З1амга да,
Берий оамал йолаш,
Дужаш, г1отташ
Царца да
Хъакъаста ца тугаш.

Бераш ара
Ловзаш да,
Аре кхайкаеш,
Са дог царца
Ловзаш да,
Царна юкъедаьнна.

АХЬМИ

Т1ехъа биса ког
Хъалха боахаш,
Водар АХЬМИ
Сихул баъ.

Вода АХЬМИ
Б1аргавайна
Т1ехъа яьлар
Боарха г1аж.

Блехало мо
Шок я етташ,
Йлаъха къамарг
Сувса еш.

Наъха санна
Эглазъяха,
Бахъа бел мо
Шера злок,
Яр Ахъмена
Тоха гертташ.
Сигала глатта
Йоаллаш санна,
Ткъамаш деттар
Глажо даггара.

Вадар Ахъми
Мух мо масса,
Тлехъа йолаш
Боарха глаж.

Дош хург мичад,
Аьлар Ахъме,
Тахан деша вахарах.
Каша яхарг
Сона тлехъара
Длаяргомичай,
Боархла глаж.
Кхоана глоргва
Нани ийца
Се ишколе водаш.
Тха нане-м
Куржам бийтта
Халхайоахаргъа хьо.

Хье майра яле
Кхоана ялал духьал.
Ховргда хьона,
Хьайна фу хул.
Тха нанех - м
Кхыметгале
Тайша бози кхер
Йохар Ахьме,
Глажа раьза воацаш.

Айдел кулг

1омадаьчо
Айдел кулг?
Ца 1ома даьчоа,
Я шоана шиь.

Ахьми аьлар
Сона хов,
Вала везе
Халха вала.

Ахьми, из дац
Хьога хеттар,
Хьога хеттар
Алап да.

1омадаьдий 1а
Алап А?
Ахьме йоах
Сенна деза
Из оаш хетта
Алап А.

Из доацаш аз
Ворх1 шу доаккхаш
Дика ваъхав
Сагота воацаш.

Ховргда хьона,
Дезий А
Юкъах отте
Хъайна А.

Ховргда хьона,
Дезий А,
Ани йоацаш
Вуссе хьо.

«Маъккх» 1оязъдеш
Деза А,
Т1аккха-м 1омаде
Деза А.

Хала-м да из
1омаде,
Аьлар Ахьме,
1омадергда-кх
Хала дале а,
Селла дезаш дале.

Мичай Америка

Хъавел, Ахьми,
Хъахьокхал,
Мичай хой хьона
Америка?

Ахъме йох,
Из фий,
Америка яхар?
Малав цига
Ваха воаллар?
Сона-м укхаза
Дика я.
Даътта, к1одар
Долаш да.
Фут1акхаъчад
Сона, йоах,
фордал дехъа а
Ваънна,
Цига ца вахача.
Шийна езачо
Хъалохаргъя.
Сона сай Даъхе
Йолаш я.
Иштта ма ала
Ахъми 1а,
1овдал волга
Хъахайт 1а.

Хаттар дича
Жоп лургдолаш,
Дийша хила
Веза хьо.

Наъха мехка
Хъе нийсвелча,
Хила веза
Цар мотт ховш.

1а ца деше
Ховргдац хьона,
Америка
Мича ул.
Деше, хургва
Хьабкъл долаш,
Моллаг1ча хатгара
Дала жоп долаш.

З1амга волаш

З1амга волаш хьеха деза
Дика хила яхаш бера,
Денна хьалха даха деза
Беро хьа де дезаш дар.

Бер кьахьеге 1омо деза
Хьайна уллув леладеш,
Накьадаргда д1ахо вахаш
Цо бер долаш 1омадаър.

Дагадоацаш дай д1абоал,
Вусс из т1аккха кхаьче доал,
Даьшкара ца 1омадаър
Цо хьангара 1оморгда.

Хьисап долаш хила, бер,
Хьайна хьийхар диц ца луш,
Кхоана хьа а безаргба
Хьехаш кхебе дезал хьай.

1оажал йале а лелаш,
Нах лахьтийча бехкаш,

Ца социйташ кулгаш шой
Нах дунен чу бахаш ба,
Лаятта оахаш, бераш кхедеш
Дуне мел латт бахаргба.

Керда шу

Керда шу да
Вайна доагIаш.
Хоза шу да
ХьатIадоагIаш.

Iа во деша,
Харцахьа леле,
ХIама лургья
Аьнна хьайна
Хьа догдаха
Дезаш дац.

Пхиаш йоахе,
Дика дешаш,
Деша ухе
Хьай хьаннахьа,

Хьо юхьмараж
Вале юлаш,
ТIера барзкьа
Хуле цIена,

Iуйре дика,
Сайре дика
Ювцаш хуле
Боаккхийча наьха,

Гулакха вохийте-
Удаш вахе
Юхавоаг1аш
Вале чехка,
Дади, нани
Дале раъза,
Хьо вале цар
Яхар деш,

Т1аккха хургва
Хьона раъза
Г1ордади, хьо
Марх1авелла,
Совг1ат денна
Хьоастаргва.

Дика деша,
Дика хила,
Совг1ат дезаш
Дале шоаш.

Даде во1илг

Даде во1илг
Аърдаг1а ва.
Даим харцахъа
Лелаш ва.

Ж1але к1азилг
Дитац ловза.
Из саърг баъккхе
Т1ехъа воал.

Адам т1ехъа,
К1азилг хьалха,
Цар коа г1олла
Кхо го боаккх.

Цици дитац
Диж ала,
Цо хьал эйдий
Лабтгах тох.

Ни1 хьаййле
Котамаш а
Бун чура цо
Аралоахк.

Д1а йист хилча
Моллаг1чоа а,
Адам дистб1ара
Лелхаш вел.

Деша вахача
Хац цун деша,
1ома ца деш
Шиаш йоах.

Болх хьоабича
Хул цамогаш,
Къахьегара
Т1ера вац.

Гийг хьахара
Т1ера ва,
Х1ама юача
Хьалха ва.

Во ца хулаш
Адам мо,
Дика хила
Бераш шо.

Дахалда бераш

Дахалда бераш
Наънах ца къасташ,
Безамах диза
Хилда цар дегаш.

Шийла 1оажал
Т1ехъа ювлаш,
Кхоочаш хилда
Дага латтар.

Ираз долаш
Хилда вахар,
Сийрда хилда
Берий вахар.

Бала бена
1аърж ца луш,
Шоашта, наха
Пайдан болаш,
Царех хилба
Дика нах.
Дийша болаш
Дика кхийна,
Вай г1алг1айче
Нана-Даъхе,
Хийла царех
Доаккхал деш.

Цици

Цици ц1аг1а
Соцалуц,
К1аьдача метта
Дужалуц.

Ара яьнний
Баьццара буц,
Цо дунен
Даьккхад куц.

Ара ада,
Ара ловза
Цице ч1оаг1а
Безам ба.

Дуне тахка
Даха доал.
Шийна нускал
Лаха доал.

Хоза нускал
Доаладаь.
Даха доал из,
Ц1а хьалдаь.

Аьттув балба,
Цици, хьа.
Нускал дика
Хилда хьа.

Берашка товш дац

Берашка товш дац
Харцахъа лелар,
Ц1ог1арч хъекхар
В1ашаг1а летар.

Ц1аг1а, ара,
Долхаш, доаг1аш,
Хила деза
Эздел долаш.

Хов сона, бераш,
Шо иштга доацилга.
Шойла барта долаш
Шо хоза дахилга.

Хезад сона дувцаш,
Шо дика да яхаш.
Шо наха дувцаш да,
Дика деш яхаш.

Хъехархой ларх1алаш,
Цар яхар делаш.
Цар шоашта хъехар
Оаш диц ма делаш.
Вай Даъхе езаш
Дахалаш хоза.
Вай Даъхен кхоане
Шун кара я.

Боча волаш

Ший дас, нанас
Боча волаш,
Цхъаккха хIама
Ца эшийташ,

Дезар, эшар
Iалашдеш,
Хъаьна - мерза
Дуадеш,

ТIера барзкъа
ЦIена долаш,
Вужа моттиг
КIаьда йолаш,

Фуннах дича
Човха ца веш,
Цо хъа мел даьр
Мегийташ,

Шийна, наха
Пайдан воацаш
Цар шой тIехъе
Хьалкхейир.

Безам багIац
Балха валла.
Iома ваьв из
Атта ваха.

Во т1ехье - ба
Боаккха бала,
Дика т1ехье-
Ч1оаг1а г1ала.

Боча волаш
Хьалкхевир:
Цоx хьахилар
Доаккха вир.

01.10.1991 г.

Йоаллар нани

Йоаллар нани,
Элла т1олг,
Хьона дотташ
Маькха олг.

Нагахьа вале
Харцахьа лелаш,
Леларгва хьо
Олгах хьегаш.

Нани эг1аза
Йоде хьона.
Халахь, лургдац
Маькха духк.

Хила веза
Яхар деш,
Нани хьоасташ,
Цунна товр деш.

Деша вахача
Дика дешаш,
Хъехархочо
Яхар деш.

1ийса

Хъавел, 1ийса,
Ловзий вай шиъ?
Со комбо волаш,
хьо тутмакх волаш.

Из хургдац хьона,
Со тутмакх волаш,
Хьо комбо волаш
Со ловзаргвац.

Хъе паччахь хилча,
Хъе Сталин хилча,
Ловзаргвий хьо
Тхоца т1аккха?

Лерг-м вар со
Сайна теа,
Дажал а хинна
Шуца ца ловза.

Оздоев санна
Хъе летчик хилча,
Раъза вий хьо,
1ийса, тхоца ловза.

Ловзаргва даъра
Г1ад а ваха.
Оздоев-м Даъхе
Бахъан лийта
Турпал ва.
Мурад санна
Со а хургва
Даъхен лаътта
Лорадеш.

Дика кхувлда бераш.

Бераш доацар
Вахар дац.
Бер доацача
Ираз дац.

Шийла, къора
Да из ц1а.
Екаш еце
Берий оаз.

Бераша ковкарт
Сомадоаккх.
Шоай хозалца
Сийрдадоакх.

Бераш хуле
Ц1аг1а ловзаш
Дог а хул са
Царца ловзаш.

Диц а дале
Даьнна шераш.
Безам боаг 1а
Царца ловза.
Балха воал со
Царна яхаш,
Даа-дувха
1алаш деш.

Сил дукхаг 1а
Бераш дезаш,
Царна ду вай
Хъа мел дер.

Дика кхуйла
Т1ехье вай,
Деларг долаш
Дегаш вай.

Бераш доацар
Вахар дац,
Бераш доацача
Ираз дац.

Я тха Нани дика

Я тха нани дика,
Я тха нани хоза.
ЙиИий, виИий бераш
Я из дукха дезаш.
Хъаьна мерза даар
Тхона 1алашду.

Коартоал кхехкаю цо.
Кхерза чIаьпилг ду.
ЗIоакаш ю цо мерза,
Мерза шура теа
ГIалмакхий чай ду.

Шекар, даьтга теа
Жуврах хьовла ду.
Тха нанена ца ховш
Цхьаккха хIама дац.

Цо хьа мел даь даар
Даа безам боагIаш,
Хьалвиза ца волаш
Чама мерза хул.

Ма дусалда даха
Нанех кьаьста тхо.
Нани йоацаш хуле
Дуар дуне дац.

07.01.1970 шу.

Цирцир

Цирцир,
Дукха дахарг,
Лакхал вайна
Зовне чIондарг.

Аз хьога
ЛадувгIаргда.
ГIайгIа едда
ДIагIоргья.

Цхъан хургда вай
Бийса йоаккхаш.
Чондарг локхаш
Илли доаккхаш.
Бийса накъайоаккхаргъя.
Езар дагайохийт Ia.

Безам дагабоухийт Ia.
Мишта дахар
Ца ховш хьона,
ДагЮргда ахка,
ТехьагIа дехке
Даргда хьо.

Дукха дахарг,
Лакхал вайна
КIаьд а ца луш
Чондарг хъай.

07.11.2000 шу.

Тимурик

Пис хиннав хьо,
Тимурик.
Хъайна диаь
Дайха олг,

Сона кхобу
ЗIамга фийг.
Готахъазилг
Деций со.

Могаргдий сона
Гота далла

Дуаш молаш
ХІама доацаш.

Хьо-м ма лелий
Хъайна яхаш.
Хъаьна, мерза
Хъайна дуаш.

ДоттагІ вац хьо,
Тимурик.
Пис хиннав хьо,
Тимурик.

Яйла хьона
Цаьрматилгаш.
Къайла баьккха
Шаккхе бІарг.

07.01.2001 шу.

Цице кІориг

Цице кІориг,
Йижалахь.
Хоза, мерза
Тхьовсалахь.
Меца бози
ЙоагІа хьона.

Говза цоги
Дийнад цо.
Бийда Іаьхарг
Биаьб цо.

Бларгаш бирса
Къерзаду.
Ира цергаш
Хъекхаю.

Цице кЛориг
Хетгаш я.
Хьо хъалаха
Герташ я.

Цице кЛориг,
Йижалахъ.
Хоза, мерза
Тхъовсалахъ.

Бози хъатла
Яйтаргъяц.
Цунах кхера
Дезаш дац.

Дади, нани
Хьоца да.
Цар шой кЛориг
Лораю.

Цице кЛориг,
Йижалахъ.
Хоза, мерза
Тхъовсалахъ.

07.07.2001 шу.

Хоастам хьона, хьамсара нана

Ясмина я раъза йоацаш
Нана цIагIа йоацаш ший,
Саьн чу яха ягIа елхаш,
Доаккха бIаргаш делхадеш.

Дади, нани оарцагIдаьннад,
Дуарг мел дар хьа тIа денад,
Хулаш дац цунах хIама,
Соцаш дац цун цIогIа.

Могаш яц тха йиIиг, йоах,
Лор воалаве веза, йоах,
ДIахьаудаш корзагIбаьнна
Дади, нани лелаш бар.

Нана ена чукхаьчар,
Ясминай гIар дIасецар,
Хоастам хьона, хьамсара нана,
Хьо йолаш волчун ма ираз да.

01.07.1997 шу.

Цестар

Цестар, цестар,
Гаьн тIа кхестар,
БIараш лехар,
БIараш дуар.

Хьеж хьо сога
Раъза йоацаш,
Со воаллан даь
БIараш доахаш.

Дукха летад
Укх шера бIараш
Массанена
Тоъарг долаш.

Цестар, цестар
ЭгIаза аха
Езац хьона,
Цхъан Юхейша,
Дувцаш, оалаш
Дуаргда вай моака.

Хъа кIоригашта,
Са берашта
ДIаъхача Iанна
Тоъарг долаш
Ioадергда
Вай бIараш.

Тхоашта мел мог
БIараш даъха,
Тхоашта мел мог
Ги а дехка,
Тхо шиъ даънна
Чудахар.

01.07.2010 шу.

ЧехкагIа гIолаш, бераш

ЧанбIаринг ягIа
Моаках хьалйиза,
Из моака дIадекъа
Из кийча я.

БІараш мел дезар,
БІараш мел дуар,
Хьадувла, яхаш,
Из вайга кхайк.

Хьагулле, бераш,
Хьаеха чайтонгаш,
ДІакхайка, хьаеха
Ош бІарашдуаргаш,

Ца таар ма кхера-
Дукха да бІараш,
Массанена тоьаргда,
Шортта да бІараш.

Сихвенна вахар со,
Сай гІулакх дита,
Са дакъа диадар
Со виц а венна.

Са дакъа мичад,
Аз шоашка аьлча,
Чайтонго хьа дакъа
ДІадиаьд, аьлар.

ЧехкагІа гІолаш, бераш,
ТІехьа ца дусап,
Чайтонго бІараш
ДІадуаргда шун.

10.10.1991 шу.

Тейша газилг

Газа-газилг,
Тейша газилг,
Йаъха можилг,
Лоаца цюгилг.

Наъха беша
Чулелхарг?
Массанахъа
Дакхоачарг.

Ани хьона
Раъза яц,
Йоаю, яхаш,
Хаъсий беш.

Ани хьона
Техъа йоал,
Куржам техе
Аралоалл.

Хьунах яхача
Бози я,
Коа чу еча
Ани я,

Сигала яргъяр
Ткъамаш хилча,
Лавттах гюргъяр
Мшараш хилча.

Чувха ма е,
Газа-гузилг

Хъастал хоза
Тейша газилг.

Ший нанена
Езаш я,
Ший дадена
Эшаш я.

Ловзаш яйча
Хоза я,
АърдагІа яле а
Эшаш я.

1981 шу.

Дов Темена кІордадаъд

Теми латара тІера ва,
Шийх кхерачоа майра ва,
Бакъда, шийна хъа техача,
Велха Іоха кийча ва.

Мама, - аъле цІогІа хъокх,
ЦІагІа мел вар оарцагІвоаккх.
Цунга бала бахъаш хул,
Теми бехке воацаш хул.

Теми атта леларгвар
Берригаш кхераш баларе,
ДІатехача, баркал аьнна,
Хъа ца тохаш совцаре.

Дов Темина кІордадаъд,
Кхы ца лата нигат даъд.

ЙиИгаш, кІаьнкаш цунга бел,
Теми царца ловзаш лел.

Хувцавеннав, наха йоах,
Дукха везаш, ловцаш доах.
ХІанз Тимена атта да,
Берригаш а раьза ба.

Иийсас денна дош

Алал, Ийса,
Дий из бакъ,
Тахан яьккхайий
Іа шиь?

Мама, халахъ,
Из бакъ дац,
Тахан шиь аз
Яьккхаяц.

Хьона ягІац,
Аьлар, шиь,
Іоотгайир
Йоккха цаІ.

Кхоана деша
ВоагІаш хье,
Аьлар, нана
Йоалае.

БІарчча шера
Шиь ца йоаккхаш
Дешаргда аз,
Да ца оале.

Іа дІаоале,
Воте сона
Куржа-м чоагІа
Бетгармба.

Дешаргдолаш
ЧоагІо яь,
ДІааргдоацаш
Даьккха дош,

Іийса чехка
Деша хайра,
Цхьа кинашка
Дийла хьа.

Ховргда вайна
Цох фу хул,
Іийсай дешар
Мишта хул.

Із ший деша
Хуле да,
Етта езаш
Хургвац да.

Нане йиІиг

Нане йиІиг,
Хьайза кІозилг,
Хьо са дошо
Чкьаьрилг ба.

Нане зІамга
КІюриг я хьо,

Хьо са дошо
Кхокхилг ба.

Нане сув мо
Кхеергья хьо,
Хоза кIаьнк
ХъавоагIаргва,
Цунга маьре
ДIалургья.

Хьо дIатхьовса,
Шек ма яла,
ВоагIаргва хьона
Хъа син аьла,
Дега чу лотабеш
Безама ала.

Нане йиIиг,
Хъайза кIозилг,
Хьо са дошо
Чкъаьрилг ба.

01.07.1997 шу.

Вовзий шоана Теми

Вовзий шоана Теми,
Дика кIаьнк ва Теми,
Школе вахача дика деш,
Ше чу веча цIенью беш.

Ший нанена улув хул,
Оасар ду цо, боаккхаш мул,
Ший коа-карта тох цо кулг,
Новкъостал ду дулаш улг.

Кулг-юхъ дила цѐна хул,
Барзкъаш хоза леладу,
ЦагIа Юмаде деннар
Дицлургдоацаш Юмаду.

ВоагIаш вейча воаккха саг,
ДIаотт Теми, бите никъ,
Воаккхача саго, раъза хиле,
Хоза хъаъсте, ловца боаккх.

Вовзаш дий шо Теми,
Дика кIаьнк ва Теми,
Школе воде, дика деш,
Ше чувеча цѐнью беш.

Даьци дукха еза тхона

Гаций шоана,
Даьци йоагIа,
Довда, бераш,
МархIалелха,

Биза тIорми
Бахъаш йоагIа,
Мерза хIамаш
Яхъаш йоагIа.

Даьце лургъя
Массанена
Шоколадаш,
Мармеладаш,

Даьци хьаста,
МархIа йолла,
ДукхагIа юха
Ухаргйолаш,
ХIамаш дукхагIа
Кхухьаргйолаш.

Даьци дукха
Еза тхона.
Торми биза
ЙоагIа Даьци
Кхы а дукхагIа
Еза тхона.

01.02.1990 шу.

Дика долаш

Хьалкхе, бераш,
Дика долаш,
Шой Даьхенна
Накьадовлаш,

Дешаш хила,
Дог ца эккхаш,
Накьадаргда
Шоана кхоана.

Пайдан хургда
Шоашта, наха,
АттагIа хургда
Шоана даха.

Хоза оамал,
Дика гIулакх,

Замга долаш
Юмаде.

Шо нах безаш
Хуле дахаш
Шо хургда
Наха дезаш.

Шо ца хуле
Балхах кхераш
Беркат хургда
Денна дебаш.

Хьалкхе, бераш,
Дика долаш,
Шой Даьхенна
Накьадовлаш.

10.04.2004 шу.

Барашдуарг

Барашдуарг,
Барашдуарг,
Бараш гул де
Даггар,
Аз дергда уж
Дагар.

Аз хьона хабар
Дувцаргда,
Хоза фьалгаш
Дувцаргда,

Іа сога
ЛадувГаргда
Аз уж Біараш
Дуаргда.

Тамаш хет сона,
Аз хьадаъха
Біараш дуэ Іа.
Хабар дите,

Фаьлгаш дите.
Біараш даа
Безам бале
Біараш даха Іа...

Соцара ийГІа,
Біараш ийца
Біарашдуарг
ДІаяхар.

01.02.1980 шу.

Шо дахалда

ХьатІадаьннад
БІаьстингаш,
Хоза я цар
Басилгаш.

Михо дІа-юха
Теркаду,
Шойла мерза
Къамаьл ду.

Ювц цар бѣасти,
Дошо малх,
Вахар, дезаш,
Хестаду.

Хоза ена
Латга бѣасти
Раъза долаш
Къоабалъю.

Шо дахалда,
Бѣастингаш,
Хоза я шун
Басилгаш.

01.02.1981 шу.

Кортамукъал ле

Буц яйта
Ше йиззалца,
Ловзийтал из
Дог Іаббалца,

ЗІамга бІийгалг,
Тайша газилг,
Даим ловзаш
Удаш я.

Шин кога тІа
Ура этта,
Гаънаш юъ
ДІаэтте.

Ше мецьелча,
Елха отт,
Ший наьнага
Кхайка отт.

ФоартагIара
Муш хьабаккха,
Дахецал из
Кортамукъа.

Адийтал из
КIордадалцца,
Сийнача баь тIа
Эрий ара.

Когаш - кулгаш
Ма дехкал цун,
Къамарг къовла
Ма гIертал цун,

Ловзийтал из
Шийна ма та,
Ядийтал из
Ара да.

01.02.2004 шу.

Ши кIолд ера Теме

Ишколера ше чу воагIаш
Ши кIолд ера Теме:
КIолдаш яхац ишколе
Во дешачо – шиаш йоах.
КIолдаш санна йоккха йолаш,
Ши шиъ яр цо енар.

Кхы гІоргвац, - аьлар Теме,
Дика Іомадаь мара,
КІордадаьд сона шиаш яха,
Йоаккхаргьяц пхиь мара.

Нахал Іовдалах ва со?-
Аьлар Теме,
Шиаш йоахаш деша?
Дика деша волавелар,
Берригаш а боахаш цец.
Ше а ваьннав Теми цец.

Адам

Ахка ма дий
Вайна, Адам,
ХІанз хьо фу
Деш воал.

Соалоз хІанз а
Дика я,
Аз кулг теха
Тоаергья.

Лела везац
Эца яхаш,
Соалаз кийчча
Латтаргья.

Аз сай доттагІ
Улув хоаваь,
Гувнах
Іочухоахаргья.

Йийхачунна,
Кхо а ца еш,
Массанена
Далургья.

Сай новкьостий
Раьза болаш,
Царца хоза
Ловзаргва.

01.02.1992 шу.

Акха кхокха

Акха кхокха,
Акха кхокха,
Хьо цIабаха
Сих ма лел,
Соца Юхай
Къамаьл дел.

Къаьна фаьлгаш
Дувцал сона,
Аз сай кетар
Лургья хьона.

ВIаштехьа вий хьо,
Фуд Ia дувцар?
Мукъа бий со
Хьоца багIа?

Сога хьежаш
Нускал дагIа.
Са кIоригаш
Меца ягIа.

Дезал ба са
Кхаба безаш.
Хи кьург безаш,
КИи фийг безаш.
Сога хьежаш
БагIаш ба.

Сай кIоригаш
Йоаккхахилча
Йоалаергья
Хьоца ловза.

Царца ловзаргва
Хьо, кIаьнк.
Даде, нане
Хоза кIаьнк.

07.07.2007 шу.

Ма бе ала

Дахкилг – дика,
Цици – во,
Нагахьа оале,
Кьорга чура
Арабаьле
ГПад а бахе,
Дахкилг хоза
Халхабоал.

Дика болх ба
Оаш со лаьрхIа,
БIаргаяйна
Хозал са.

Зе деш бац со
Цхъанна сага.
Се мецбелча
ХIамилг юъ.

Со цIагIара
Балац ара.
Моцала гIоарал
Дайча мара.

Ма бе ала
Цицега со.
Со ца хуле
Са кIоригаш
Мец я енна,
Лерг ма йий.

07.01.2000 шу.

Йиш яц сога

Йиш яц сога,
Къе ба яхаш,
Нахага бувца
Сай наъна мотт.

Юма беш, тохкаш
Со ца хилча,
Метта кIоаргал
Ца ховш хилча,

Мишта оал аз
Къе ба аьнна,

Нанас, хьесташ,
Бийца мотт.

Деррига дуне
Хьачулоацаш.
Бѡхий ба са
ГѡлГѡй мотт.
Хьо ховш вале
ГѡлГѡй мотт,
Ва со тешаш,
Хьона ховлга,
Массадолча
Къамий мотт.

01.10.1980 шу.

ГѡлГѡй мотт

ГѡлГѡй метгах
Доаккхал ду,
Дукха безаш
Гѡмабу,

Хоза хеташ
Мерза бувц,
Вахар хозду,
Дѡккхе куц.

Бувцаш хилча
Хоза тов,
Тоатолг санна
Хоза бек,

Са дас, нанас
Бувца мотт,
Б1аргий сердал,
Дега1оз.

Дов д1адоаккх цо,
Машар бу.
Дег т1ара бала
Бошабу.

Г1алг1ай меттах
Доаккхал ду,
Дукха безаш
1омабу.

Г1алг1ай мотт

Хьо ца ховр ва ираз дайнар,
Дийна воллашехья а веннар.
Бетта сердал йоаца
1аържа бийса мо,
Вахар хургдар 1аържа,
Боацаш хилча хьо.

Аз доаккхал ду хьо хиларах,
Ма ираз да са
Хьо бувца болаш,
Хьо бувца йиш йолаш,
Са дега дукхабеза,
Са г1алг1ай мотт!

1980 шу

ЧУЛОАЦАМ

Биографи	3
Худара кад	4
Фаьлга турпалаш	6
Берашца да са дог	8
Ахьми	9
Айдел кулг	11
Мичай Америка	12
З1амга волаш	14
Керда шу	15
Даде во1илг	16
Дахалда бераш	18
Цици	19
Берашка товш дац	20
Боча волаш	21
Йоаллар нани	22
1ийса	23
Дика кхувлда бераш	24
Я тха Нани дика	25
ЦириЦир	26
Тимурик	27
Цице кЮриг	28
Хоастам хьона, хьамсара нана	30
Цестар	30
Чехкаг1а гЮлаш, бераш	31
Тейша газилг	33
Дов Темена кЮрдааьд	34
1ийсас денна дош	35
Нане йи1иг	36
Вовзий шоана Теми	37
Даьци дукха еза тхона	38
Дика долаш	39
Б1арашдуарг	40

Шо дахалда	41
Кортамукъал ле	42
Ши кЮлд ера Теме	43
Адам	44
Акха кхокха	45
Ма бе ала	46
Йиш яц сога	47
Г1алг1ай мотт	48
Г1алг1ай мотт	49

Литературно-художественное издание

Хамхоев Дауд Бекмарзиевич

СЕРДЦЕ МОЕ С ДЕТЬМИ

(на ингушском языке)

Стихотворения

Учредитель и издатель -

Национальная библиотека РИ

Руководитель проекта - Ц. Газдиева

Ответственный за выпуск - А. Базоркина

Редактор - Х. Накостоев

Верстка - А. Хочубаров

Национальная Библиотека Республики Ингушетия.

Проект «Библиотека поэзии» НБ РИ

386203, Республика Ингушетия, ст. Орджоникидзевская,
ул. Луначарского, 106.